

КВІТЕНЬ-ЧЕРВЕНЬ 2026 РОКУ

ЗВІТ ПРО ПРОГРАМУ «БЕЗПЕЧНИЙ ПРОСТІР» У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ (ЯСЛА- САДОК) №355 «ЯСОЧКА»

Цей проєкт реалізується за підтримки Фонду «Restart» у співпраці з українською громадською організацією «Words Help» та Центром психічного здоров'я НаУКМА.

RESTART
FOUNDATION

ДИСКЛЕЙМЕР

Цей звіт підготовлено в межах реалізації програми психосоціальної підтримки для дітей дошкільного віку «Безпечний простір», яка впроваджувалася на базі Закладу дошкільної освіти (ясла-сад) №355 «Ясочка».

Ініціатива була реалізована за підтримки Благодійної організації Restart Foundation у партнерстві з Громадською організацією «Слова допомагають» та Центром психічного здоров'я НаУКМА.

У звіті представлені ключові результати реалізації програми в садочку, що проходила в Києві з 01 квітня по 16 червня 2026 року. Документ охоплює досвід усіх сторін, залучених до програми: батьків, вихователів, адміністрації закладу та спеціалістів, які безпосередньо впроваджували заняття. Вони розповідають про те, як участь у програмі вплинула на дітей — допомогла краще розуміти й виражати емоції, зменшила рівень тривоги, навчила регулювати складні почуття, зокрема, справлятися з агресією. Водночас в звіті показано виклики та складнощі підтримки дорослих — батьків і педагогів. Команда Безпечного простору стикнулася з певними обмеженнями, вже звичними для команди. Низький рівень обізнаності батьків і вихователів щодо вікових особливостей дитячого розвитку, дитячих реакцій на стрес, виснаження як у батьків, так і в дорослих, а також переважання авторитарного стилю виховання як у родині, так і в закладі.

Також звіт торкається теми професійного зростання стажерів, які брали участь у реалізації програми: вони мали змогу пройти практичне навчання, здобути нові інструменти для роботи з дітьми в умовах стресу та травматизації.

Звіт підготовлено командою проєкту: Оксаною Залеською (супервізорка), Аллою Янсонс (Генеральна директорка Благодійної організації Restart Foundation), Євгенією Заворотинською (менторка проєкту), Оленою Ткаченко (супервізорка проєкту).

ЗМІСТ

Дисклеймер	2
Вступ	4
Інформація про програму	5
Підготовчий етап	7
Впровадження програми: групова робота з дітьми	7
Робота з вихователями	8
Відгуки вихователів про програму	9
Робота з батьками	10
Відгуки батьків про програму	11
Взаємодія зі стажерами	11
Відгуки стажерів про програму	12
Відгуки від директора та методиста	13
Загальний висновок	14

ВСТУП

Впровадження проєкту в державному закладі дошкільної освіти № 355 «Ясочка» у місті Києві було ускладнено систематичними ракетними й дронівими атаками, що супроводжувалися значними людськими втратами. Завдяки згуртованості команди проєкту і керівництва садка нам вдалося підбати про дітей, їхніх батьків і колектив вихователів, але під час проєкту нестабільність і дроніві атаки в денний час напряду впливали на заняття та призводили до змін у провадженні програми.

Наприклад, декілька разів під час проведення групових занять з дітьми оголошували про повітряну тривогу; тривала атака дронів на місто. У таких випадках доводилося різко переривати заняття й швидко переміщатися в укриття з дітьми. Завдяки тому, що укриття було достатньо просторе, ми могли продовжити заняття, та не переносити його на інший день. Така можливість є, на жаль, не у всіх закладах дошкільної освіти.

Інша складність, з якою ми зіткнулися, — це організація спільного заняття для дітей і батьків. Це є завершальне й важливе заняття, оскільки діти чекають на нього впродовж усього проєкту. Це можливість для дітей і батьків поглибити свій зв'язок, грати і пізнавати один одного через гру. Для батьків не завжди легко прийти на це заняття, бо більшість із них працює. Ми плануємо його заздалегідь, і батьки готуються до нього завчасно — домовляються з роботодавцями про відсутність на роботі на певний день і час. Цього разу в ніч перед днем завершального спільного заняття було декілька ракетних обстрілів, що тривали з першої ночі до шостої ранку. Відповідно, значна частина родин не змогла долучитися до заняття через фізичне й емоційне виснаження. Крім того, деякі сім'ї тимчасово виїхали або вивезли дітей з міста у зв'язку з попередженнями про масовані обстріли¹.

Таким чином, батьки, діти, вихователі та психологи працювали в умовах постійної загрози повітряних атак, регулярних повітряних тривог і хронічного недосипання. Попри надзвичайно складні обставини, усі учасники проєкту демонстрували високий рівень залученості та стійкості, докладаючи спільних зусиль для збереження безпечного, підтримувального середовища, у якому діти могли отримувати психосоціальну підтримку та відчувати емоційну безпеку.

¹ Росія атакувала Київ: 90 людей поранені, є загиблі
<https://suspipline.media/kyiv/1320907-rosia-atakuje-kiiv-e-rujnuvanna/>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПРОГРАМУ

Програма «Безпечний простір», розроблена Центром психічного здоров'я НаУКМА, це комплексна психосоціальна ініціатива, спрямована на підвищення стресостійкості дітей, підтримку їхнього емоційного здоров'я та розвиток навичок саморегуляції в умовах війни. У період з квітня 2026 року по червень 2026 року включно програму було реалізовано на базі садочка № 355 «Ясочка» у Києві в партнерстві з Благодійною організацією Restart Foundation та ГО «Слова допомагають». Це другий державний дитячий садок у межах проєкту. Директор і методист закладу були вмотивовані та висловили готовність до співпраці. На першій зустрічі окреслили потребу в роботі з вихователями, а також проблеми виснаження та складності в обробці емоційних реакцій дітей.

До реалізації програми було залучено команду із 4 фахівців:

- супервізорка — Олена Ткаченко
- менторка — Євгенія Заворотинська
- 2 стажерки — Валерія Довгоруки, Олена Ковалевська

Програма охопила такі групи учасників:

Програма «Безпечний простір» – ЗДО №355

Кількість людей, які отримали підтримку в рамках програми

УЧАСНИКИ

■	Діти	26	40,6%
■	Батьки	26	40,6%
■	Вихователі	8	12,5%
■	Стажери	2	3,1%
■	Директорка садочка	2	1,6%
■	Методистка садочка	1	1,6%

Робота з дітьми та батьками - ЗДО №355

Кількість проведених активностей у межах програми

КАТЕГОРІЇ АКТИВНОСТЕЙ

■	Групові заняття з дітьми	32	54.2%
■	Індивідуальні зустрічі з батьками	14	23.7%
■	Перенаправлення дітей	4	6.8%
■	Групові зустрічі з батьками	3	5.1%
■	Спостереження за дітьми	3	5.1%
■	Спільні зустрічі дітей з батьками	2	3.4%
■	Перенаправлення батьків	1	1.7%

Професійний супровід - ЗДО №355

Кількість активностей професійного супроводу

КАТЕГОРІЇ СУПРОВОДУ

■	Супервізії для стажерів	17	40.5%
■	Менторські обговорення зі стажерами	12	28.6%
■	Ресурсно-методичні зустрічі з вихователями	6	14.3%
■	Зустрічі з адміністрацією	3	7.1%
■	Супервізії для вихователів	2	4.8%
■	Супервізії для менторів	2	4.8%

ПІДГОТОВЧИЙ ЕТАП

До початку роботи з дітьми команда детально опрацювала всі етапи впровадження програми та узгодила з адміністрацією закладу дошкільної освіти очікування щодо співпраці. Зокрема, було досягнуто домовленостей про готовність адміністрації до активної комунікації з батьками та вихователями, а також про забезпечення безпечного й стабільного середовища для проведення занять.

У первинному опитуванні батьки відзначили, що діти переважно реагують на війну страхом гучних звуків, нічних обстрілів і тривоги, потребуючи близькості дорослого та відчуття безпеки. Батьки намагаються зберігати спокій, хоча самі переживають тривогу й виснаження; найбільші труднощі викликають дитячі запитання про причини війни, обстріли та повернення близьких. Родини потребують підтримки у стабілізації дітей, регуляції власного стану та розмов про війну відповідно до віку.

Під час реалізації програми Київ регулярно зазнавав масованих ракетних і дронівих атак як у нічний, так і в денний час, коли проводилися заняття з дітьми. Завдяки наявності добре облаштованого укриття та достатнього простору в ньому, учасники мали змогу швидко перейти до бомбосховища й продовжити заняття без необхідності переносити їх на інші дні.

Єдиною суттєвою складністю під час реалізації проєкту стали наслідки масованого нічного обстрілу в ніч на 2 червня. Через фізичне та емоційне виснаження після тривалого обстрілу значна частина дітей і батьків не змогла взяти участь у запланованому завершальному спільному занятті. Крім того, деякі сім'ї тимчасово виїхали з міста у зв'язку з попередженням про масовану атаку, що також вплинуло на рівень участі в фінальній зустрічі.

ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМИ: ГРУПОВА РОБОТА З ДІТЬМИ

У межах програми «Безпечний простір» у закладі дошкільної освіти №355 «Ясочка» було сформовано 3 терапевтичні групи, до яких увійшли 26 дітей дошкільного віку. Програма реалізовувалася у форматі групової психосоціальної підтримки та поєднувала сюжетно-рольову гру, творчі вправи, рухові активності, використання сенсорних матеріалів, метафоричних образів і технік, спрямованих на розвиток емоційної обізнаності, саморегуляції та навичок безпечного вираження почуттів.

Загалом роботу з дітьми можна окреслити у 3 етапах:

Початковий етап. На початку реалізації програми більшість дітей потребувала часу для адаптації до нового групового формату, правил взаємодії та структури занять. Частина учасників соромилася висловлюватися, відволікалася, мала труднощі з очікуванням своєї черги, регуляцією поведінки та концентрацією уваги. Водночас діти демонстрували зацікавленість запропонованими іграми та творчими вправами, що сприяло поступовому формуванню довіри до ведучих і до групового процесу.

Основний етап. Упродовж програми поступово сформувалося відчуття безпеки та передбачуваності, що сприяло активнішому залученню дітей до всіх видів діяльності. Учасники стали більш відкритими у висловлюванні власних думок, почуттів і переживань, частіше брали участь в обговореннях, охоче взаємодіяли з однолітками. Покращилися навички розпізнавання й називання емоцій, діти почали частіше використовувати безпечні способи вираження злості, говорили про свої страхи, смуток та інші складні почуття. Водночас під час опрацювання теми страху в сюжетно-рольових іграх регулярно проявлявся досвід життя в умовах війни. Зокрема, частина дітей розігрувала сценарії про «шахеда» та «балістику», промовляючи: «Один, два, три — пуск шахеда», «Один, два, три — пуск балістики». Один із хлопчиків поділився своїм переживанням: «Боюся, що прилетить шахед, може придавити й убити людину, люди будуть під завалами». Такі висловлювання свідчили про актуальність воєнних переживань для дітей та важливість надання їм безпечного простору для їх символічного опрацювання.

Хоча окремі учасники й надалі потребували індивідуальної підтримки у розвитку саморегуляції, загалом кількість конструктивних взаємодій, взаємодопомоги та дотримання групових правил поступово зростала.

Завершальний етап. Наприкінці програми більшість дітей почувалася у групі впевнено та безпечно, демонструвала більше ініціативності, емоційної відкритості й готовності до співпраці. Діти уважніше ставилися до переживань одне одного, частіше допомагали ровесникам, легше вирішували незначні конфлікти та із задоволенням брали участь у спільних творчих, рухових і рефлексивних вправах. Водночас у висловлюваннях, малюнках і сюжетах ігор продовжував відображатися досвід життя в умовах війни, що підтверджує актуальність створення безпечного простору для опрацювання складних переживань. Загалом, динаміка груп засвідчила розвиток емоційної компетентності, удосконалення навичок взаємодії та зміцнення відчуття психологічної безпеки в дітей.

РОБОТА З ВИХОВАТЕЛЯМИ

Робота з колективом вихователів була спрямована на посилення психологічної компетентності вихователів, розвиток їхніх власних ресурсів та формування практичних навичок підтримки дітей, які переживають наслідки війни. Загалом було залучено 8 вихователів до тренінгових занять. Від початку зустрічей учасники демонстрували високу мотивацію до навчання, активно ставили запитання щодо адаптації дітей, реагування на прояви стресу, організації взаємодії з батьками та підтримки дітей із підвищеними емоційними потребами. Значну увагу було приділено розвитку особистих ресурсів вихователів через вправи з метафоричними картами, символічними образами та рефлексію власних способів відновлення. Під час обговорення теми дитячої агресії учасники аналізували реальні ситуації зі своєї практики, розглядали ненасильницькі способи реагування та шукали шляхи ефективної комунікації з батьками щодо формування у дітей навичок мирного розв'язання конфліктів.

Окремі зустрічі були присвячені перегляду та обговоренню навчальних фільмів про прив'язаність і дитячий розвиток, що допомогло вихователям глибше зрозуміти зв'язок між травматичним досвідом і поведінкою дітей. Учасники активно співвідносили побачене з власним професійним досвідом, обговорювали складні випадки адаптації дітей та спільно шукали ефективні стратегії підтримки.

Важливим компонентом роботи стало відновлення емоційних ресурсів самих вихователів через ігрові вправи, які дозволили їм відчувати задоволення від спільної діяльності, тимчасово дистанціюватися від професійного навантаження та зміцнити взаємну підтримку в колективі.

Попри складний безпековий контекст, зокрема повітряні тривоги та масовані обстріли під час реалізації програми, учасники продовжували навчання, що свідчило про їхню високу залученість і професійну відповідальність.

Наприкінці програми вихователі відзначали, що отримали нові практичні інструменти для роботи з дітьми, краще усвідомили важливість власного психологічного благополуччя та відновлення й були вдячні за набуті знання.

ВІДГУКИ ВИХОВАТЕЛІВ

ВІДГУК ВИХОВАТЕЛЬКИ ОЛЕНИ ЗАКОТИ:

“ДЯКУЮ команді психологів проєкту “Безпечний простір” за працю та співпрацю у нашій ЯСОЧЦІ! Це була ціла пригода: ігри, малювання, ліплення, хованки, халабуди, свічки, занурення у таємний світ страхів, радості, емоцій. Дякую за дружню команду, тактовність, терпіння, РОЗУМІННЯ, підтримку. Це класно, коли щирі серця психологів покликали наших дітей і нас, дорослих жінок-вихователів, у казковий світ почуттів. Зазирали у закутки своїх вражень і підняли їх на поверхню. Щиро дякую за підказки щодо співпраці з дітьми та їхніми родинами. Це маленькі краплинки, які відкривають нову подорож у глибокий і безмежний, цікавий і фантастичний світ почуттів, емоцій та керування ними. Це означає радість, підтримку і безпеку для нас у сьогодні!”

РОБОТА З БАТЬКАМИ

У межах роботи з батьками було проведено 5 спільних зустрічей: вступна презентація програми, тренінгова зустріч на тему дитячих реакцій на стрес із батьками середньої групи, тренінгова зустріч на тему дитячих реакцій на стрес із батьками старшої групи, 2 завершальні спільні зустрічі з дітьми та батьками. Також було проведено 14 індивідуальних зустрічей для родин із зворотним зв'язком щодо прогресу дитини протягом програми.

Робота з батьками розпочалася з ознайомлення їх із програмою, її структурою та цілями, що сприяло формуванню довіри й позитивного ставлення до майбутньої участі дітей у заняттях.

На перших тренінгових зустрічах частина батьків демонструвала настороженість і втому, однак поступово атмосфера ставала безпечнішою, а учасники — відкритішими до обговорення власного досвіду та труднощів.

Важливою складовою зустрічей стало дослідження особистих ресурсів батьків, їхніх способів відновлення та усвідомлення необхідності турботи про власний психологічний стан як передумови ефективної підтримки дітей. У процесі роботи батьки активно порушували практичні питання виховання, зокрема щодо дитячих істерик, страхів, порушень сну, адаптації до дитячого садка, розвитку саморегуляції та встановлення меж.

Особливу увагу було приділено обговоренню впливу війни на емоційний стан дітей і дорослих, а також способам підтримки дітей у ситуаціях тривалого стресу та небезпеки. Деякі учасники відкрито ділилися власними переживаннями, пов'язаними з регулярними нічними обстрілами, вимушеним перебуванням в укриттях і хронічною втомою, що створювало атмосферу взаємної підтримки та нормалізації переживань. Поступово батьки стали активніше обмінюватися власним досвідом, ставити більше запитань, обговорювати запропоновані рекомендації та шукати рішення, які можна застосовувати у повсякденному житті.

Під час завершальних сімейних занять, попри виснаження після масованих обстрілів, більшість родин із задоволенням долучалася до спільних ігор і творчих вправ, що сприяло зміцненню емоційного контакту між батьками та дітьми.

На зустрічах зворотного зв'язку батьки відзначали, що використовують окремі рекомендовані інструменти вдома, обговорювали позитивні зміни в поведінці дітей та зверталися по додаткові поради щодо актуальних питань розвитку.

ВІДГУКИ БАТЬКІВ ПРО ПРОГРАМУ

ВВІДГУК ІРИНИ КУРІННОЇ, МАМИ ДІМИ:

Хочемо щиро подякувати за заняття «Безпечний простір». Нам дуже сподобалося, а найкращим підтвердженням їхньої цінності було те, що Діма щоразу повертався із садочка в гарному настрої та з великим захопленням розповідав, що нового дізнався на заняттях. Було видно, що йому цікаво, комфортно і він із задоволенням брав участь. Дякуємо за теплу атмосферу, уважне ставлення до дітей та важливу роботу, яку ви виконуєте. Такі заняття справді допомагають дітям краще розуміти себе, свої емоції та почуватися впевненіше».

ВІДГУК ГАННИ СУБЕЛІАНІ, МАМИ ТИМОФІЯ

«Під час особистої розмови з психологом ми обговорили всі запитання, що мене турбували. Безперечно було цікаво отримати фаховий коментар, щодо поведінки моєї дитини та дізнатись як діяти в тій чи іншій ситуації. А також дізнатись чи правильно я дію 🙌»

Тимофію подобалося займатися. Здається, це єдиний момент в його діяльності в садочку, про який він розповідав повноцінно. Бо зазвичай про те, як минув його день, який був настрій, що сподобалося за день/не сподобалося — він відповідає односкладово або «не пам'ятаю/не скажу». Був момент, коли він сказав: «Відпиши мене, я більше не хочу ходити», — на жаль, так і не вдалося з'ясувати причину цього. Але після цієї відповіді ходив без заперечень. Син почав швидше опановувати емоції, в плані агресії через певну поведінку або вчинки інших дітей. Халабуду ми будували уже в усіх вільних частинах квартири))) Я дуже рада, що діткам надали розуміння їх емоцій, пояснили про почуття і кордони, настрої. Безперечно, я б хотіла повторити».

ВЗАЄМОДІЯ ЗІ СТАЖЕРАМИ: ВАЛЕРІЄЮ ДОВГОРУК ТА ОЛЕНОЮ КОВАЛЕВСЬКОЮ

Упродовж усієї програми було помітно, як поступово змінювалася професійна позиція стажерок. На початку роботи було багато хвилювання, невпевненості, запитань про те, чи правильно вони реагують на поведінку дітей, коли варто втрутитися, а коли краще дати дитині простір для власного вибору. Крок за кроком з'являлося більше впевненості, спокою та довіри до себе. Їхні спостереження ставали глибшими, вони почали помічати не лише поведінку дітей, а й те, які потреби та почуття стоять за цією поведінкою.

Під час супервізій багато уваги приділялося тому, як створювати для дітей безпечний простір, у якому можна проживати різні емоції, підтримувати дитину в її переживаннях, не поспішати виправляти чи заспокоювати, а бути поруч і допомагати витримувати складні почуття. Поступово стажерки стали впевненіше вести групу, краще відчувати її ритм, регулювати рівень збудження дітей, дотримуватися правил і водночас залишатися чутливими до індивідуальних особливостей кожної дитини.

Особливо цінно було спостерігати, як змінювалися не лише самі стажерки, а й дитячі групи. Діти дедалі більше довіряли ведучим, сміливіше говорили про свої почуття, легше взаємодіяли між собою, починали не лише слухати інших, а й чути одне одного. Саме в такі моменти стає особливо помітно, наскільки важливий якісний супровід молодих психологів.

Розвиток нових фахівців — це не лише навчання окремої людини. Це можливість, щоб ще більше дітей, батьків і вихователів отримали поруч психолога, який вміє бути уважним, стійким, підтримуючим і здатним створювати простір безпеки навіть у часи постійної невизначеності. Саме так поступово формується професійна спільнота, яка зможе підтримувати українські родини ще багато років.

Особливо радісно, що після завершення стажування Олена продовжить навчання за програмою «Безпечний простір» для психологів закладів дошкільної освіти, а Валерія має бажання спробувати себе й у програмі для шкіл. Це означає, що цей шлях не завершується отриманням сертифіката. Він продовжується у нових знаннях, новому досвіді та можливості бути поруч із ще більшою кількістю дітей, їхніх батьків і педагогів.

ВІДГУК СТАЖЕРКИ ОЛЕНИ КОВАЛЕВСЬКОЇ

«Участь у проєкті «Безпечний простір» стала для мене набагато більшою, ніж просто навчання чи практика. Це був період професійного зростання, нових відкриттів і щирого натхнення. Саме тут я ще більше переконалася, що психологія — це справа, яку я обрала серцем.

Кожна зустріч, кожне заняття та кожна взаємодія з дітьми залишали теплі емоції й безцінний досвід. Під час практики я не лише спостерігала за роботою професіоналів, а й мала можливість поступово долучатися до проведення занять, відчуючи підтримку наставників на кожному кроці. Особливо зворушували щирі дитячі посмішки, довіра в їхніх очах і бажання знову приходити на зустрічі. Саме в такі моменти розумієш, наскільки важливою є професія психолога.

Навчання було надзвичайно змістовним і практичним. Я отримала сучасні інструменти для роботи з дітьми, навчилася ще краще

розуміти їхні емоції, створювати атмосферу психологічної безпеки, підтримки та прийняття. Ці знання вже сьогодні є для мене цінною опорою у професійній діяльності й надихають постійно вдосконалюватися. Від щирого серця хочу подякувати наставницям Євгенії та Олені за професіоналізм, терпіння, підтримку та віру в кожного учасника. Їхня відкритість, готовність ділитися досвідом і щире бажання допомогти зробили навчання не лише корисним, а й по-справжньому теплим і комфортним.

Безмежно вдячна всій команді проєкту «Безпечний простір» за можливість навчатися, розвиватися та бути частиною цієї спільноти. Для мене цей проєкт став важливою сходинкою на професійному шляху, подарував упевненість у власних силах, нові знання, натхнення та ще більше бажання працювати заради психологічного благополуччя дітей. Саме такі проєкти змінюють не лише фахівців, а й майбутнє дітей, які потребують нашої підтримки».

ВІДГУКИ ВІД ДИРЕКТОРА ТА МЕТОДИСТА

ВІДГУК КЕРІВНИКА ІРИНИ ОЛЕКСАНДРІВНИ ПОЧЕПЦОВОЇ:

«Заняття програми «Безпечний простір» вразили своєю простотою, глибиною та реальними результатами. Для дітей це можливість через безпечну гру та творчість навчитися долати страхи, заспокоюватися та повертати емоційну рівновагу. Вихователі отримали чіткий алгоритм дій, як вчасно розпізнати травму у дитини та захистити власну психіку від вигорання. Батькам ці зустрічі допомогли відновити внутрішні ресурси й надали дієві підказки щодо підтримки малечі вдома. Разом ці три напрями створили надійне захисне коло навколо дитини в кризові часи. Така психосоціальна підтримка виявилася життєво необхідною для нашого закладу освіти».

ВІДГУК МЕТОДИСТА НАТАЛІЇ ТЕТЕРЕВОЇ:

«Заняття програми «Безпечний простір», які проводила пані Євгенія, стали зразком професійного та надзвичайно лагідного підходу до відновлення ментального здоров'я дітей та дорослих. Завдяки ігровим та арт-терапевтичним заняттям діти вчилися розпізнавати емоції, долати тривожність. Такі заняття повертають діткам відчуття безпеки. Для вихователів курс став надійним путівником: він навчив помічати психотравми у вихованців та захистив самих педагогів від вигорання. Батькам теплі зустрічі допомогли відновити власний ресурс і надали чіткі інструменти для підтримки дитини вдома. Комплексна робота програми створила безпечне місце, яке допомагає родинам адаптуватися до життя в надскладних умовах. Це важлива ініціатива для кожного сучасного закладу освіти».

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК

Для більшості дітей, які брали участь у програмі, війна стала частиною повсякденності. Нічні обстріли, повітряні тривоги, укриття, тривога батьків і постійне відчуття небезпеки — це реальність, у якій вони зростають. Це було помітно і під час занять: діти говорили про страх гучних звуків, про ракети, про монстрів, які нерідко ставали способом вираження складних переживань. Після безсонних ночей через масовані обстріли вони приходили до дитячого садка виснаженими та притихлими або, навпаки, надмірно збудженими. Попри це, вони прагнули грати, спілкуватися, бути поруч із дорослим, який може забезпечити відчуття безпеки.

Саме тому програма «Безпечний простір» є настільки важливою. Вона не лише допомагає дітям говорити про свої почуття, а й повертає їм досвід безпечних стосунків, гри, спільності та передбачуваності — того, що є основою здорового розвитку дитини навіть у час війни. Під час програми було помітно, як діти поступово починали більше довіряти дорослим, відкритіше розповідати про свої переживання, підтримувати одне одного та знаходити безпечні способи проживати страх, сум, злість і радість.

Не менш важливою частиною програми є підготовка українських психологів. Кожен навчений фахівець продовжує працювати з дітьми, їхніми батьками та педагогами й після завершення програми, примножуючи її вплив.

Отже, підтримка однієї групи дітей перетворюється на довготривалі зміни в цілих громадах. Саме завдяки менторському супроводу молоді психологи здобувають не лише знання з методики, а й уміння створювати простір, у якому дитина почувається почутою, прийнятою та захищеною.

Особливо цінно, що після завершення стажування Олена продовжить навчання за програмою «Безпечний простір» для закладів дошкільної освіти, також влаштувалася працювати в садок і мотивувала заклад провести для них програму. Валерія виявила бажання пройти підготовку для роботи за програмою у школах. Це означає, що підтримка, яку стало можливим надати завдяки програмі сьогодні, буде продовжуватися і надалі, охоплюючи нові дитячі садки, школи, дітей, родини та педагогів.

Підтримка британських партнерів та донорів робить можливими не лише окремі заняття. Вона допомагає українським дітям зберігати дитинство там, де його щодня намагається відібрати війна. Вона допомагає виховувати покоління психологів, які й надалі будуть поруч із дітьми у найскладніші моменти їхнього життя. Вона допомагає вихователям у садочках розвиватися професійно, щоб діти щодня отримували турботу й підтримку від тих, хто поруч.